

Czy strona może sama występować przed sądem?

data aktualizacji: 2019.02.07 autor:

Joanna Chrostowska

Jeżeli strona sama złoży skargę do Sądu Najwyższego, jest ona zwracana, a wówczas najczęściej jest już za późno na złożenie skargi przez profesjonalnego pełnomocnika ze względu na upływ terminu. Kto zatem może reprezentować nas przed sądem?

W sprawach cywilnych, co do zasady, pełnomocnikiem może być adwokat (toga z zielonym żabotem) lub radca prawny (toga z niebieskim żabotem). W sprawach własności przemysłowej pełnomocnikiem może być także rzecznik patentowy. Ponadto pełnomocnikiem strony może być osoba sprawująca zarząd majątkiem lub interesami strony oraz osoba pozostająca ze stroną w stałym stosunku zlecenia, jeżeli przedmiot sprawy wchodzi w zakres tego zlecenia, jak również małżonek, rodzeństwo, zstępni lub wstępni.

Pełnomocnikiem osoby prawnej lub przedsiębiorcy może być również pracownik tej jednostki albo jej organu nadrzędnego. W sprawach o ustalenie i zaprzeczenie pochodzenia dziecka i o roszczenia alimentacyjne pełnomocnikiem może być również przedstawiciel właściwego w sprawach z zakresu pomocy społecznej organu jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacji społecznej, mającej na celu udzielanie pomocy rodzinie. W sprawach związanych z ochroną praw konsumentów pełnomocnikiem może być przedstawiciel organizacji, do której zadań statutowych należy ochrona konsumentów.

Skoro już wiemy kto może być pełnomocnikiem, wróćmy do tytułowego pytania, czy strona w sądzie musi być reprezentowana przez pełnomocnika. Zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego, strony i ich organy lub przedstawiciele ustawowi mogą działać przed sądem osobiście lub przez pełnomocników. A zatem, zasadą jest, że strona może sama występować przed sądem, a ustanowienie pełnomocnika jest pozostawione do jej wyboru.

Wyjątkiem jest reprezentacja w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, gdzie obowiązuje tzw. przymus adwokacko- radcowski czyli obowiązek reprezentowania strony przez profesjonalnego pełnomocnika. W tych sprawach strona musi być reprezentowana przez adwokata lub radcę prawnego, a w sprawach własności przemysłowej także przez rzecznika patentowego.

Złożenie pisma w postępowaniu przed Sądem Najwyższym z uchybieniem przymusu adwokacko- radcowskiego podlega zwrotowi bez wzywania do jego uzupełnienia. Nawet późniejsze uzupełnienie czy też „poparcie” skargi kasacyjnej lub skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem przez profesjonalnego pełnomocnika nie jest uznawane za spełnia ustawowego wymagania zachowania przymusu adwokacko - radcowskiego. W praktyce sprowadza się to do tego, że jeżeli strona sama złoży skargę do Sądu Najwyższego, jest ona zwracana, a wówczas najczęściej jest już za późno na złożenie skargi przez profesjonalnego pełnomocnika ze względu na upływ terminu.

Przed pozostałymi sądami, tj. sądem rejonowym, okręgowym czy apelacyjnym strona może sama

występować. Decydując się jednak na samodzielne prowadzenie sprawy, należy pamiętać, że w procesie cywilnym obowiązują pewne reguły i zasady, bez względu na to czy strona występuje sama czy jest reprezentowana przez pełnomocnika. Stawiają one przed stroną wymagania określonego zachowania w określonym terminie, których niedopełnienie może wiązać się z nieodwracalnymi konsekwencjami w orzeczeniu sądu kończącym sprawę. Chodzi przede wszystkim o wymogi dotyczące pism procesowych, konsekwencji nieuzupełnienia braków formalnych pism, rozkład ciężaru dowodu w procesie, inicjatywę dowodową czy zasadę prekluzji dowodowej.

Więcej informacji o tym, na co powinna zwrócić uwagę strona, która w sądzie nie jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika będzie zawierał mój kolejny artykuł pt. *"Kowalski sam w sądzie czyli na co zwrócić uwagę"*.

Joanna Chrostowska, radca prawny

Kancelaria Radcy Prawnego

Skierniewice, ul. Jagiellońska 29 lok. 410

kancelaria.chrostowska@gmail.com, joanna.chrostowska.oirpwarszawa.pl

tel. 573 180 209

Źródło: <https://eglos.pl/aktualnosci/item/30735-czy-strona-moze-sama-wystepowac-przed-sadem>